

BENCHMARKING-MATKA HOLLANTIIN 2.-5.3.2015

Viisaus vanhuuden kodissa –hankkeen matkaraportti

MIINA SILLANPÄÄN SÄÄTIÖ

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO	3
2 DE HOGWEYK – MUISTISAIRAIDEN ASUINYHTEISÖ	5
3 VITA WELZIJN EN ADVIES	7
4 HUMANITAS DE BERGWEG	9
5 VIERSTROOM	12
6 LEYDEN ACADEMY ON VITALITY AND AGEING	14

Viisauus vanhuuden kodissa –hankkeen puitteissa toteutettiin benchmarking-matka Hollantiin 3.-5.3.2015. Matkan tavoitteena oli saada monipuolinen kuva Hollannin vanhustalouksista ja hankkia uusia ideoita hanketyöhön. Ohjelma sisälsi erityyppisiä vierailukohteita, jotka edustivat laajasti Hollannin ikäihmisten palvelujärjestelmää ja ikääntymiseen liittyviä kysymyksiä. Matkaohjelma oli tiukka, sisältäen vierailuja sekä aamu- että iltopäivisin.

Vierailukohteitamme olivat De Hogeweykin dementiakylä, jossa lounastimme ja saimme opastetun tutustumiskierroksen. Vitassa kuulumme vapaaehtoistoiminnasta ja sen organisoinnista. Vierailimme lisäksi Humanitas De Bergwegissä, jossa perehdyimme Humanitaksen toimintaa ohjaaviin arvoihin sekä teimme opastetun kävelykierroksen asuinkompleksissa. Vierstroom Gouda puolestaan esitteli toimintaansa kotihoitoa tarjoavana yksityisenä yrityksenä. Viimeinen vierailukohteemme oli Leyden Academy, joka on erikoistunut ikääntymiseen liittyvään tutkimus- ja kehittämistoimintaan.

Vierailukohteissa kuulumme, että Hollannissa painitaan tällä hetkellä hyvin samanlaisten kysymysten parissa kuin Suomessakin. Myös Hollannissa ikääntyvän väestön määrä kasvaa ja vuoden 2015 alus-

ta vanhuspalvelujen rahoitusta on leikattu. Valtion määrittelemissä uudistuksissa omaisten ja naapureiden rooli hoivan tarjoajana on kasvanut ja painotus on kotona asumisen tukemisessa. Vasta tämän jälkeen turvaudutaan ensin vapaaehtoisten apuun ja viimesijaisena vaihtoehtona ovat julkiset palvelut ja laitoshoido. Itse asiassa Hollannissa poliittiset linjaukset ovat painottaneet ihmisten omaa vastuuta suunnitella vanhuuttaan, huolehtia terveydestään ja hyvinvoinnistaan jo 1980-luvulta lähtien. Ikääntyneiden asumisen kehittämisessä Hollannissa korostetaan mm. mahdollisuutta elinikäiseen asumiseen samalla asuinalueella (nk. Aging-in-Place –ajattelu). Aging-in-Place -ajattelussa Hollanti onkin kansainvälisesti vertailtuna edellä kävijä.

Matkan aikana tulimme myös vakuuttuneiksi siitä, että Hollannin ikääntymispolitiikassa näkyy laajasti ottaen positiivinen käsitys ikääntymisestä ja ihmisten arvostaminen. Matka tarjosi monipuolisen kuvan Hollannin vanhuspalveluista ja saimme mukaamme lukuisia uusia ideoita hyödynnettäväksi niin hanketyössä kuin kansallisella tasolla esim. ikääntyneiden asumisen kehittämisessä palvelualuemallien eteenpäin viemisessä.

Matkaan osallistuivat seuraavat henkilöt:

Wilhelmiinasta Vuokko Raumavirta ja Kirsi Isomäki,

Miina Sillanpään Säätiöstä Helena Launiainen ja Anne Rahikka,

Nordic Health Groupista Anna Maksimainen,

Sipoon kunnasta Tanja Laine ja Sanna Siltala,

Helsingin kaupungista Heidi Sipiläinen, Anne-Mari Luumi ja Susanna Sorjolahti sekä

ympäristöministeriön Ikääntyneiden asumisen kehittämisohjelmasta Sari Hosionaho

2

DE HOGWEYK – MUISTISAIRAIDEN ASUINYHTEISÖ

Tekijät: Kirsi Isomäki ja Vuokko Raumavirta

Muistisairaiden kylä sijaitsee Weesp nimisessä kaupungissa lähellä Amsterdamia. Asuinyhteisö koostuu 23 erillisestä talosta, joissa asuu yhteensä 152 asukasta. Asukkaat edustavat seitsemää elämäntyyliä, joilla on oma kulttuuri- ja arvopohja. Asuinyhteisö on suosittu ja sinne on tällä hetkellä 1-2 vuoden jono. Asukkaat saattavat odottaa kodin lisäksi paikkaa myös muissa laitoksissa.

Jokaiselle uudelle asukkaalle tehdään laaja alkuhaastattelu, johon lisäksi osallistuvat muistisairaalan läheiset. Haastattelun pohjalta muodostetaan laaja profiili, joka auttaa löytämään mielekkään ja oman näköisen kodin kylästä. Koteja on mm. yläluokan edustajille, urbaaneille, kulttuurista pitäville, kristityille, indonesialaisille jne. Kodeissa tunnelmaa luodaan esim. sisustuksella, ruualla ja musiikilla. Jokaisessa kodissa asuu 6-7 dementtikkoa. Yhteinen tausta auttaa oman näköisen hyvän elämän tukemisessa. Asukkaat elävät kodeissa elämänsä loppuun saakka.

Asumista tukevat kylästä löytyvät palvelut mm. kauppa, kahvila, ravintola, teatteri, fysioterapia- ja kampaamopalvelut. Alueella työskentelee yhteensä 140 vapaaehtoista ja heitä on helppo rekrytoida mukaan toimintaan. He esimerkiksi pyörittävät ns. ohjelmakerhoa, minkä puitteissa tehdään retkiä tai järjestetään erilaisia tapahtumia esim. Mozart- salissa musiikkihetkiä.

Asuinyhteisön tunnelmasta huokuu vahva toimintaa ohjaava arvo- ja asennepohja, jotka luovat edellytykset asukkaiden omannäköiselle elämälle. Tämä toiminta ylläpitää elämän laatua ja aktiivisuutta sekä säilyttää turvallisuuden tunteen ja itsemääräämisoikeuden.

Henkilökunnan sitoutuneisuus on ehdoton edellytys asumisen- ja hoidon laadun turvaamiseksi. Henkilökunta koulutetaan ja perehdytetään tähän tehtävään ja ideologiaan. Henkilökunta ei koostu pelkästään terveydenhuollon koulutuksen saaneista henkilöstöstä vaan tehtävään sopivista ihmisistä.

Koimme, että kylässä henkilöstön sitoutuneisuus ja asenne työhön tuli kylän esittelyssä selkeästi esille. Henkilöstö työskentelee luontevasti asukkaiden arjessa mukana, ohjaten ja kannustaen. Tämä viestii, että toimintamalli on sisäistetty itsestäänselvytenä.

Vapaaehtoistyön merkitys tuli selvästi esiin niin täällä kuin muissakin matkamme kohteissa. Vapaaehtoistyö näyttäytyi luontevana osana lähes jokaisen ihmisen arkea ja tähän on vuosien perinteet, jotka siirtyvät sukupolvelta toiselle.

Tämän kaltaista toimintamallia mekin tarvitsemme, jotta Wilhelmiinasta tulisi entistä parempi koti asua.

Lisätietoja: http://www.vivium.nl/hogewey_weesp_visit_de_hogeweyk

3 VITA WELZIJN EN ADVIES

Tekijä: Anna Maksimainen

Keskiviikkona päivämme alkoi metromatkalla Amsterdamista Amstelveenin kaupunkiin, jossa pääsimme tutustumisvierailulle VITA welzijn en advies nimiseen organisaatioon. VITA welzijn en advies koordinoi ja organisoi alueen vapaaehtoistyötä. Liesbeth Voorrips, Jacques Meerbeek & Willem Kok esittelivät ryhmällemme organisaationsa toimintaa ja vapaaehtoistyön organisoitumista Hollannissa yleisesti. Hollannissa vapaaehtoistoiminta on luonteva osa kulttuuria ja monet sosiaalipalvelut tuotetaan Hollanissa vapaaehtoisvoimin. Willem Kok toimii itsekkin organisaatiossa vapaaehtoisena ja päätyi jäämään sinne eläköitymisensä kynnyksellä osa-aikatöihin.

VITA on sosiaalipalveluita tarjoava järjestö, joka tukee ihmisiä sosiaalisiin ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa. VITAssa työskentelee pääosin sosiaalityöntekijöitä mutta myös muutama terveydenhuollon ammattilainen. VITA on sitoutunut tarjoamaan ihmisille, iästä riippumatta, tukea elämän haastekohdissa. Tämä voi johtua omaisen menetyksestä, työongelmista, avioerosta,

vanhemmuudesta tai parisuhdeongelmista, jne. VITA welzijn en advies tarjoaa tietoa ja neuvoja paitsi 65 vuotta täyttäneelle väestölle myös tarvittaessa nuorille ja aikuisille hyvinvointiin, palveluihin ja asumiseen liittyvissä kysymyksissä Aalsmeerin, Amstelveenin ja Uithoornin alueilla. Pääosa sen asiakkaista on kuitenkin yli 65 vuotta täyttäneitä.

Ikäihmiset voivat ottaa VITAan yhteyttä mm. muistamattomuuteen, asumiseen, turvallisuuteen ja yksinäisyyden tunteisiin, mutta myös ikääntyneiden kaltoinkohteluun liittyvissä asioissa. VITAn työntekijät keskustelevat ikäihmisen ja tarvittaessa hänen omaistensa kanssa ikäihmisen tilanteesta ja tarpeista sekä tarjoavat apua sopivien palveluiden löytämiseksi. VITA voi järjestää erilaisia palveluita kotona pärjäämisen tueksi. Palvelut voivat olla käytännön apua, kuten saatto- ja asiointiapu, ateriapalvelu tai henkilökohtainen hälytín. Keskeistä on kuitenkin läsnäolo!

Vita koordinoi alueen vapaaehtoistyötä. Verkostossaan sillä on yli 400 vapaaehtoista. 4 osa-aikaista työntekijää vastaa vapaaehtoisten rekrytoinnista. Rahoitus järjestön toimintaan tulee kunnalta. Rahoitusta on leikattu useina vuosina peräkkäin, sillä myös Hollannissa on viime vuosina herätty sote-kustannusten nopeaan kasvuun. Kuten Suomessakin, Hollannissa väestö ikääntyy nopeasti. VITAn ohjaaja välittää tarvittaessa vapaaehtoistyöntekijöitä ikäihmisen pärjäämisen avuksi. VITA tarjoaa mm. vapaaehtoisen organisoimaa ryhmätoimintaa, jonka tueksi on kehitetty myös iPadissa toimiva yhteisöllinen SilverOnline -ohjelmisto. SilverOnline mahdollistaa ajankohtaisista asioista tiedottamisen sekä keskustelun toisten ikäihmistien tai VITAn henkilöstön ja vapaaehtoisten välillä. Ikäihmiset voivat joko vuokrata (30€/iPad + 15€ hallinnointikulut) tai ostaa iPadin itse. VITA järjestää ikäihmisille kursseja, joilla iPadin ja SilverOnline -ohjelman käyttöä harjoitellaan. Kurssin hinta on 85€. Suurin osa ikäihmisistä läpäisee kurssin, jonka kesto on 8 viikkoa (2h/vko).

Vierailun aikana saimme myös lisätietoa vuoden alusta voimaan tulleen lakimuutoksen vaikutuksista vapaaehtoistyön näkökulmasta. Lakiuudistus leikkaa julkisia palveluita ja velvoittaa ikäihmisen omaiset, läheiset ja naapurit huolehtimaan ja avustamaan ikäihmistä kotona pärjäämisessä. Tämän jälkeen tulevat vaihtoehtoina eri vapaaehtoisjärjestöjen organisoima toiminta, jonka jälkeen vasta ikäihmiselle tarjotaan tarvittaessa mahdollisuutta julkisen sektorin järjestämiin kotipalveluihin. Kotiin tarjottavat palvelut voivat olla sekoitus julkisia ja vapaaehtoisten tuottamia palveluita. Kun kotipalvelut eivät enää riitä, on ikäihmiselle järjestettävä paikka asumispalveluyksiköstä.

Lisätietoa: <http://www.vitawelzijnadvies.nl/index.php?pag=16&grp=1>

4 HUMANITAS DE BERGWEG

Tekijät: Tanja Laine ja Sanna Siltala

Vierailimme keskiviikkona Humanitas De Bergwegissä, jossa meitä oli vastassa toimitusjohtaja Andre Jager. Pehdyimme Humanitaksen toimintaa ohjaaviin arvoihin sekä teimme opastetun kävelykierroksen asuinkompleksissa.

Kyseessä on iso, Rotterdamissa keskeisellä paikalla sijaitseva, lähes korttelin kokoinen rakennus, josta löytyy 220 vuokra-asuntoa ja läheltä lähes kaikki palvelut mitä ihminen tarvitsee; terveydenhuollon palveluita, kahvila/ravintola, viihtyisiä kohtaamispaikkoja, kampaaja, supermarketti, alimmas-ta kerroksesta löytyi myös suuri museo, jota alueen ihmiset ovat olleet yhdessä rakentamassa (ks. kuva sivulla 11). Asumisen kustannukset ovat sen kaltaiset, että kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet muuttaa taloon. Kierrellessämme näimme paljon erilaisia kauniita ja mielenkiintoisia esineitä ja asioita; taidetta, luontoa ja kaloja, historiaa jne. Taustalla on ajatus, että kun ihminen ympäröidään mie-

lenkiintoisilla asioilla, hänen huomionsa kiinnittyi näihin asioihin ja pois omista kivuista ja särystä. Rakennuksen kattokin oli lasia, joten luonnon valo täytti sisätilat. Tärkeintä mitä ihmiset kaipaavat elämässä on yhteys toisiin ihmisiin; tämä on huomioitu toimintaideologiassa ja koko talon rakennusarkkitehtuurissa.

Talon ideologiaan kuuluu yhdistää eri-ikäisiä eri ryhmiin, kaikilla on toisilleen jotain annettavaa ja erilaisuus rikastuttaa ryhmissä ja tuo uusia ajatuksia. Astuttaessa sisään talon sen keskiössä oli meillä useita eri harrasteryhmiä. Miehet pelasivat biljardia toistensa kanssa ryhmässä ja toisella puolella hallia kokoontui samanaikaisesti askartelu- ja taideryhmä. Ajatuksena avoimissa toimissa on, että elämä ympärillä pitää virkeänä ja aktivoi toimintaan ja sitä kautta ylläpitää terveyttä. Tiloissa on myös päiväkeskustoimintaa talon ulkopuolisille ikäihmisille ja he voivat myös ruokailla edulliseen hintaan käydessään Humanitas De Bergwegissä. Kaikessa toiminnossa tässä yhteisöllisessä asu-
miskokonaisuudessa on pyritty kodinomaisuuteen ja yhteyteen. Päiväkeskusryhmiä on useampia (yhteensä 8), jotta voidaan saattaa yhteen samanhenkiset ja saman kulttuuritaustan omaavat ihmiset.

Visiona Humanitaksessa on, että kun ihminen heille kerran muuttaa, niin heidän ei tarvitse sieltä enää siirtyä pois. Asukkaat muodostuvat kolmesta ryhmästä; yli 55-vuotiaat itsenäisesti pärjäävät ihmiset, vähäisen avun tarpeessa olevat ikäihmiset ja ikäihmiset, jotka tarvitsevat arjessaan avustusta. Kotihoito käy asukkaiden luona tarvittaessa, mikä mahdollistaakin sen, että asukkaat voivat asua tiloissa elämänsä loppuun asti. Kotihoidolla onkin omat toimitilat talon sisällä. Talosta löytyy myös omat erilliset dementia-yksiköt, joissa on ympärivuorokautisesti henkilökuntaa paikalla. Tiedustellessamme muistisairaana itsemääräämisoikeuden huomioimisesta meille kerrottiin, että Humanitaksessa aloitetaan pian uutta teknologiaa hyödyntävä kokeilu, jossa muistisairaille annetaan rannekkeet, jotka saavat rakennuksen uloisimmat ovet sulkeutumaan muistisairaana lähestyessä. Tällä tavalla mahdollistetaan muistisairaana ihmisen vapaa liikkuminen keskuksessa.

Humanitas De Bergwegissä toimintaa ohjaavat neljä tärkeää arvoa:

- 1) jokainen saa päättää omasta elämästään
- 2) laajennettu perhepiiri (mahdollistetaan asukkaalle laajat sosiaaliset verkostot, ihmiset haluavat olla osana yhteiskuntaa, yksinäiset ihmiset usein oireilevat ja aiheuttavat kuluja sosiaali- ja terveysalalla)
- 3) use it or loose it (ympäristö houkuttaa ihmistä käyttämään monipuolisesti omaa toimintakykyään)
- 4) Yes-culture (pyritään mahdollistamaan mahdollisimman paljon asioita eikä sanota "Ei" heti kättelyssä, pitää kokeilla uusia asioita)

Tämänlaisen asumismuodon (social housing) suosiosta kertoo fakta, että jonossa on tällä hetkellä noin 800 ihmistä, joista jopa 600 on ryhmästä yli 55-vuotiaat itsenäisesti pärjäävät ihmiset. Ihmiset todella haluavat varautua tulevaisuuteen ja varmistaa, että saavat asua turvallisesti kotonaan elämänsä loppuun asti. Toiminnan pohjimmainen tavoite onkin pyrkiä saavuttamaan elämänlaatua ja onnellisuutta.

Lisätietoja: http://www.stichtinghumanitas.nl/site/?page_id=204

5

VIERSTROOM

Tekijät: Anne-Mari Luumi, Heidi Sipiläinen ja Susanna Sorjolahti

Vierstroom on Goudassa sijaitseva kotihoitopalveluja tarjoava yksikkö, jonka toiminnassa korostuu erityisesti teknologian hyödyntäminen. Kotihoidossa on käytössä toiminnanohjausjärjestelmä, joka vaikutti toiminnoiltaan hyvin samanlaiselta kuin Helsingin kaupungin kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmäkin.

Kotihoitohenkilökunta ei kokoonnu työvuoron alussa työpisteille, vaan he aloittavat työpäivänsä asiakkaiden kotoa. Tämän mahdollistaa järjestelmä, jossa asiakkaiden oven pieleen asennetaan metallinen säiliö (<http://optilox.com/oplossingen/decentraal-sleutelbeheer/clavisio-concept>) asiakkaan avaimelle. Asiakkaat maksavat säiliöstä kuukausimaksun.

Kotihoidon työntekijöillä on myös kaikilla puhelimien lisäksi tablettitietokoneet, joissa on asennettu potilastietojärjestelmä ja viimeisin asiakkaista kirjattu tieto. Ainoastaan terveyden- ja sairaanhoitajat käyvät useammin työpisteillä, joissa on vain muutama tietokone yhteiskäytössä.

Asiakkaiden lääkkeet tulevat apteekista annosjakelurullissa ja kotihoidossa on otettu käyttöön Medido- automaatti (ks. kuva sivulla 13), johon kotihoito käy laittamassa annosjakelurullat kerran viikossa. Automaatti muistuttaa äänimerkillä, kun asiakkaan on aika ottaa lääkkeet. Jos lääkepussia ei oteta automaatista 75 minuutin kuluessa, ilmoittaa automaatti callcenteriin kotihoidon hoitajille, jotka joko soittavat asiakkaalle tai lähtevät käynnille asiakkaan luo. Automaatissa on viikon lääkkeet ja tarvittaessa apteekkihenkilökunta käy tekemässä muutokset annosjakelupusseihin asiakkaan luona

kesken viikon. Laite on helppokäyttöinen ja sen on todettu vähentävän virheitä lääkkeiden jaossa. Tällä hetkellä laitetta käyttää 30 asiakasta, mutta tavoitteena tämän vuoden osalta on, että käyttö laajentuu kattamaan 300 asiakasta.

Kotihoidossa on käytössä Helsingin kotihoidon virtuaalihoitoa vastaava järjestelmä. Kun asiakkaan hoito on pääsääntöisesti ohjausta, hoidetaan se ääni- ja kuvayhteyden avulla. Asiakkailla on käytössä iPadi, joista he itse maksavat. Perushoito järjestetään edelleen perinteiseen tapaan kotona. Vierstroomissa on käytössä Focus Curan ”screen to screen” – järjestelmä, jonka tavoitteena on, että ikääntyneet voisivat asua kotonaan mahdollisimman pitkään. Tässä palvelussa työskentelevän hoitajan mukaan asiakkaiden on joissain tilanteissa jopa helpompi kertoa omista asioistaan hoitajalle ”virtuaalisesti”, erityisesti näin oli kotiväkivaltaan liittyvissä kysymyksissä.

Ammattilaisten koulutukseen Vierstroom on kehittänyt e-oppimisjärjestelmän. He hyödyntävät lisäksi opiskelijoita, jotka opettavat asiakkaita tietokoneen käytössä. Kotihoidossa organisaatio on matala ja esimiehiä on vain muutama.

Lisätietoja: <http://www.vierstroom.nl/Onze-diensten/Thuiszorg/Beeldschermcontact-via-IPad>

6 LEYDEN ACADEMY ON VITALITY AND AGEING

Tekijät: Helena Launiainen ja Anne Rahikka

Viimeinen vierailukohteemme oli Leyden Academy on Vitality and Ageing, jossa Dr. Frans de Oudera toivotti meidät tervetulleeksi ja esitteli Leyden Academyn toimintaa.

Leyden Academy on tieto- ja tutkimuskeskus, joka on perustettu vuonna 2008. Leyden Academy edistää innovaatioita, tarjoaa koulutusta ja toteuttaa tutkimusta ikääntymiseen ja elinvoimaisuuteen (vitality) liittyvissä kysymyksissä. Akatemian missiona on parantaa ikääntyvien elämänlaatua. Akateмиassa on mahdollista suorittaa vuoden pituinen ikääntymisen maisteriohjelma. Lisäksi organisaatio kouluttaa terveydenhuollon esimiestehtävissä toimivia ammattilaisia tarjoamalla heille täydennyskoulutusta.

Leyden Academy harjoittaa tieteellistä tutkimusta, pyrkii ylläpitämään yhteiskunnallista ja poliittista keskustelua ja vaikuttamaan julkiseen mielipiteeseen. Leydenin tehtävänä on välittää ikääntymiseen liittyvää tutkimustietoa yleistajuisesti mahdollisimman laajalle yleisölle. VITALITY ohjelman koordinaattorina Leyden Academy on sitoutunut edistämään ikääntyneiden kestäväen kehityksen mukaisia ratkaisuja. Leyden Academy on aloitteellinen Leidenin kaupungin elä ja asu -toiminnassa ja organisaation yhteistyökumppaneita ovat mm. Leidenin kaupunki, Leidenin lääketieteellinen yliopisto ja Leidenin yliopisto.

Leyden Academy harjoittaa monialaista tutkimus- ja kehittämistoimintaa sosiaali-, lääketieteellis-demografisilla sekä kliinisillä alueilla. Tutkimuskohteita ovat:

- 55+ ikäisten vitalisuus
- demografinen tutkimus
- ikääntyneiden kaltoinkohtelu
- ylisukupolvinen hoiva
- ympäristötekijöiden vaikutus ikääntymiseen

Dr. Frans de Oudera totesi, että ikäihmisten elinvoimaisuus muodostuu sekä ammattilaisten suhtautumisesta ikääntyneisiin että ikääntyneiden omista kokemuksista. Hoivan ulottuvuudella ikääntyneet voidaan nähdä joko hauraina tai vaihtoehtoisesti hyväkuntoisina. Ikääntyneiden omat kokemukset voivat vaihdella elinvoimaisuuden tai apaattisuuden ja masentuneisuuden ääripäiden välillä. Tulevaisuudessa yhteiskunnan tulee sopeutua siihen, että ihmiset elävät yhä pidempään, eivätkä ole vain yhteiskunnallinen rasite vaan myös voimavara. Ikääntyneet voidaan nähdä energisinä omasta hoidostaan kiinnostuneina kansalaisina.

Mrs. Dr. Jolanda Lindenbergin esityksen aiheena oli Informal care. Hän esitteli meille Shades of Grey - Ambitions of 55+ -tutkimuksen tuloksia. Shades of Grey on VITALITY tutkimusohjelmaan liittyvä tutkimus. Tutkimuksessa keskityttiin neljään keskeiseen tutkimusalueeseen, jotka olivat työ, itsehoito, asuminen sekä sosiaaliset suhteet. Sähköisen kyselyn otos oli 650 henkilöä ja tutkimukseen osallistuneet olivat iältään 55+ -vuotiaita. Kysymyslomake laadittiin tutkimusta varten muodostetuissa fokus-ryhmissä.

Tutkimuksen perusteella voidaan todeta, että julkisessa keskustelussa hollantilaiset ikääntyneet leimautuvat usein ongelmalliseksi väestöryhmäksi ikääntyvien kasvavan määrän ja hoidontarpeen johdosta. Tutkimuksen perusteella voidaan kuitenkin väittää, että kasvanut eliniänennuste ja pidempään säilyvä toimintakyky avaa aivan uusia mahdollisuuksia. Tutkimus osoittaa, että 55+ ikäiset henkilöt kokevat itsensä itsenäisiksi ja vastuullisiksi toimijoiksi ja he ovat halukkaita sitoutumaan myös uusiin haasteisiin.

Vierailun loppuksi Dr. Lex van Delden esitteli Leyden Academyn uutta projektia, nimeltä GO! Leiden, jota ollaan käynnistämässä Leidenissä. Keskeisenä projektia ohjaavana periaatteena on, että suuri osa päätöksistä, joita teemme tapahtuu arjen tilanteissa, jolloin toimintaympäristö on seikka, joka suurelta osin vaikuttaa toimintaamme. Lisätietoja: www.leydenacademy.nl